

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/95/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5623214592
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2023:5623214592.3

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš v právnej veci starostlivosti o maloleté deti X. O., nar. XX. X. XXXX, K. O., nar. XX. X. XXXX, a F. V., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom Š. XXXX/X, J. Q., t. č. v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, zastúpené kolíznym opatrovníkom Mestom Liptovský Mikuláš, so sídlom Štúrova 1989/41, Liptovský Mikuláš, IČO: 00 315 524, X. O. U. K. O.Ž. deti matky J. V., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom Š. XXXX/X, J. Q. a otca X. O., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom K. X. U. XXXX/XX, J. Q.Š., F. V. dieťa matky J. V., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom Š. XXXX/X, J. Q., a neznámeho otca, za účasti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie:

1. Maloletí X. O., nar. XX. X. XXXX, K. O., nar. XX. X. XXXX, a F. V., nar. XX. XX. XXXX, s a do právoplatného skončenia konania vedeného na Okresnom súde Liptovský Mikuláš pod sp. zn. 1P/95/2023 o nariadenie ústavnej starostlivosti, odo dňa 10. 7. 2023 o d o v z d á v a j ú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, na dobu najdlhšie šesť mesiacov od ich odovzdania do tohto zariadenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 3. 7. 2023 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti z dôvodu, že doposiaľ nariadené výchovné opatrenie súdu nevedlo k náprave. Súčasne z toho istého dôvodu podal podnet na začatie konania o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým. Uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 1P/76/2022 zo dňa 8. 12. 2022, právoplatným a vykonateľným dňa 9. 1. 2023, súd dočasne odňal maloletého K. O. a z osobnej starostlivosti otca, maloletého X. O. z osobnej starostlivosti matky, maloletého F. V. z náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. V. a nariadil výchovné opatrenie maloletým na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletým a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, so sídlom Hviezdoslavova 149/19, Liptovský Hrádok, na dobu najdlhšie 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia.

2. Uznesením sp. zn. 1P/95/2023 zo dňa 4. 7. 2023 súd začal o konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletých detí. Z obsahu návrhu ďalej vyplýva nasledovné: Dňa 25. 5. 2023 úradu zaslalo Mesto Liptovský Mikuláš odpoveď na žiadosť o podanie správy o sociálnej situácii rodičov a starých rodičov mal. detí, z ktorej je zrejmé, že matka J. V., ktorej bol prerušený trest odňatia slobody, sa vrátila do pôvodného bytu napriek tomu, že byt bol zapečatený, býva bez nájomnej zmluvy s dlžobou voči mestu na nájme. Je poberateľkou rodičovského príspevku a prídavku na dieťa, z týchto peňazí zabezpečuje všetko potrebné pre mal. J., nar. X. XX. XXXX, ktorú má toho času v starostlivosti. Úrad a CDR na

základe odporúčania sleduje úroveň starostlivosti o mal. J. jej matkou, a to vzhľadom k tomu, že matke boli ostatné mal. deti odobraté pre zanedbávanie starostlivosti. Situácia u rodičov mal. detí bola dňa 13. 4. 2023 preverená na Okresnej prokuratúre Liptovský Mikuláš a 22. 6. 2023 na Okresnom súde Liptovský Mikuláš. Bolo zistené, že otec maloletej nastúpil dňa 11. 4. 2023 do výkonu trestu odňatia slobody. Matka J. V., má uznesením Okresného súdu Liptovský Mikuláš zo dňa 2. 2. 2023, sp. zn. 3T/96/2022 odložený výkon spoločného a súhrnného trestu odňatia slobody, ktorý jej bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 3T/96/2022-196 zo dňa 2. 12. 2022 vo výmere 3 roky, a to do jedného roka po pôrode, s predpokladaným nástupom do výkonu trestu 8. 11. 2023. Vedú sa voči nej ďalšie trestné konania. Dňa 14. 6. 2023 sa uskutočnila prípadová konferencia, ktorej účelom bolo prejednanie s pracovníkmi OSPODaSK, CDR Liptovský Hrádok, matkou a starými matkami ďalší postup pri zabezpečení starostlivosti o mal. deti - K., X. U. F., a tiež možnosť zabezpečenia osobnej starostlivosti o deti rodinnými príslušníkmi. Na stretnutie sa nedostavila matka, ani stará matka Q. V.. Pozvánka im bola riadne osobne doručená a obe prisľúbili svoju účasť. Matka úradu v doobedňajších hodinách oznámila svoju neúčasť. Stará matka Q. V. telefonický hovor s pracovníčkou úradu zrušila. Dňa 17. 6. 2023 od 09:00 - 18:00 hod. boli mal. uvoľnení na návštevu k starej matke X. O., tak ako to bolo dohodnuté v rámci prípadovej konferencie. Podľa vyjadrenia p. H., pracovníčky CDR Liptovský Hrádok, stará matka o ďalšie stretnutie s deťmi neprejavila záujem. Žiaden iný rodinný príslušník neprejavil záujem o zverenie mal. detí do náhradnej osobnej starostlivosti.

3. Podľa § 2 ods. 1, 2 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej „CMP“): (1) Na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. (2) Na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak

4. Podľa § 23 ods. 1 a 2 CMP: Konanie sa začína na návrh. Ak tento zákon neustanovuje inak, možno začať konanie aj bez návrhu. O začatí konania bez návrhu súd vydá uznesenie.

5. Podľa § 24 CMP: Konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

6. Podľa § 27 CMP, Ak sa konanie začalo bez návrhu, doručí súd uznesenie o začatí konania účastníkom do vlastných rúk.

7. Podľa § 360 ods. 1 CMP: Neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

8. Podľa § 360 ods. 2 CMP: Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

9. Podľa § 367 ods. 1 CMP: Neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

10. Podľa § 367 ods. 2 CMP: Ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

11. Podľa § 367 ods. 4 CMP: Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

12. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta CSP: Súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

13. Podľa § 329 ods. 2 CSP: Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa čl. 5 Zákona o rodine: Záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

15. Podľa § 37 ods. 7 ZoR: Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou, neštátnym subjektom a s príslušným zariadením.

16. Podľa § 37 ods. 8 ZoR: Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

17. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého § 367 CMP a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Pre rozhodovanie o neodkladnom opatrení je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia. Neodkladným opatrením je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. V konaniach, ktoré môže súd začať aj bez návrhu, je možné v zmysle CMP nariadiť neodkladné opatrenie aj bez návrhu. Neodkladné opatrenie vyžaduje naliehavosť, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený.

18. Súd dospel k záveru, že sú splnené zákonné predpoklady pre nariadenie neodkladného opatrenia, pričom prihliadal na záujem maloletých detí, najmä ich bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa nachádzajú, úroveň starostlivosti o nich a ochranu telesného a duševného vývinu. Z obsahu spisového materiálu súd zistil, že súd dočasne odňal maloletého K. O. z osobnej starostlivosti otca, maloletého X. O. z osobnej starostlivosti matky a maloletého F. V. z náhradnej osobnej starostlivosti starej matky Q. V., a nariadil výchovné opatrenie maloletým na účely zabezpečenia odbornej pomoci maloletým a zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletých detí pobytom v Centre pre deti a rodiny Liptovský Hrádok, na dobu najdlhšie 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti uznesenia, teda do 9. 7. 2023.

19. Z predložených listín a zisťovaním pomerov u detí a rodičov mal súd osvedčené, že u rodičov nie sú vytvorené žiadané podmienky pre návrat maloletých detí do prirodzeného rodinného prostredia. V rodine sa vyskytujú sociálno-patologické javy. Súd považuje za osvedčené, že zdravý vývoj a riadna výchova maloletých by boli ukončením ich pobytu v odbornom zariadení CDR Liptovský Hrádok uplynutím doby doposiaľ nariadeného výchovného opatrenia ohrozené. Maloleté deti v prostredí zariadenia prosperujú. Sú usmerniteľné, majú hygienické návyky, dosahujú pokrok v nadvaňzovaní sociálneho kontaktu, osvojovania si pravidiel, rešpektujú authority. Vzhľadom k nevyhovujúcim pomerom rodičov a vzhľadom k absentujúcemu záujmu ďalších príbuzných o maloleté deti, vyžaduje ochrana ich záujmov (zabezpečením komplexnej starostlivosti) okamžitú úpravu ich pomerov neodkladným opatrením, pokiaľ

nedôjde k rozhodnutiu vo veci samej. O zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti nejaví záujem nikto z rodinného prostredia.

20. Súd preto podľa § 367 CMP nariadil neodkladné opatrenie, ktorým sa maloletí odovzdávajú do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Liptovský Hrádok odo dňa nasledujúceho (10. 7. 2023) po ukončení doby (9. 7. 2023), počas ktorej bolo uložené predchádzajúce výchovné opatrenie umiestnením maloletých do tohto zariadenia. Súd záverom podotýka, že opätovné umiestnenie maloletých do starostlivosti určeného zariadenia je len dočasného charakteru, do rozhodnutia súdu vo veci samej o ústavnej starostlivosti. Súd začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti, vo veci samej vykoná ďalšie dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov rozhodne v súlade so záujmami maloletých.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v 4 vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. (§ 359, § 362 ods. 1 CSP)

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§ 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).

Neodkladné opatrenie je vykonateľné vyhotovením (§ 367 ods. 4 CMP).